

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie III Wydział Karny

z dnia 03 grudnia 2020 r.

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 01 czerwca 2019 r. około godziny 17:05 funkcjonariusze Straży Miejskiej (...) W. na ulicy (...) vis a vis nr (...) ujawnili samochód marki V. nr rej. (...), który był zaparkowany za oznaczonym przejściem dla pieszych w odległości mniejszej niż 10 metrów. Z uwagi na nieobecność na miejscu kierowcy pojazdu funkcjonariusze Straży Miejskiej nie stosowali postępowania mandatowego a jedynie wykonali dokumentację zdjęciową.

W toku prowadzonych przez Straż Miejską (...) W. czynności wyjaśniających zmierzających do ustalenia sprawcy wyżej opisanego wykroczenia, na podstawie danych

z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców ustalono, że właścicielem samochodu V. nr rej. (...) jest J. D., do której - w trybie art. 129b ust. 2 pkt. 7 ustawy Prawo o ruchu drogowym - skierowano w dniu 04 czerwca 2019 r., żądanie do wskazania

w terminie 7 dni komu powierzono do kierowania lub używania ww. pojazd w dniu ujawnienia go przez funkcjonariuszy na ulicy (...). Wezwanie zostało odebrane osobiście przez J. D. w dniu 25 czerwca 2019 r. Wezwanie to pozostało bez odpowiedzi ze strony właścicielki pojazdu. W związku z tym w dniu 21 marca 2020 r. wystosowano do niej wezwanie do osobistego stawiennictwa w Oddziale Straży Miejskiej (...) W. w celu złożenia wyjaśnień w sprawie. Wezwanie to zostało doręczone J. D. w dniu 10 kwietnia 2020 r. Kobieta nie stawiała się w siedzibie Straży Miejskiej (...) W..

Dowód: notatka urzędowa – k. 1 i 2, dokumentacja fotograficzna – k. 3, wezwanie do wskazania użytkownika pojazdu – k. 4-4a, wezwanie – k. 5-5a.

J. D. urodziła się (...) w W.. Zarówno w toku czynności wyjaśniających, jak i na etapie postępowania sądowego nie udało się ustalić danych dotyczących wykształcenia obwinionej, jej sytuacji zawodowej, wysokości osiągniętych dochodów, jak również nie pozyskano informacji o jej sytuacji osobistej/rodzinnej.

Obwiniona J. D. nie składała wyjaśnień w toku postępowania.

W sprzeczności od wyroku nakazowego obwiniona wskazała m.in., że Straż Miejska (...) W. nie zebrała żadnych dowodów potwierdzających, że obwiniona powierzyła komukolwiek swój samochód. Wskazała, iż to ona sama prowadziła swój samochód oraz zaparkowała go w miejscu wskazanym w zarzucie. Wobec tego ma prawo odmówić składania wyjaśnień w swojej sprawie. Obwiniona wyjaśniła, że nie mogła powierzyć nikomu samochodu, ponieważ nie można powierzyć samochodu samemu sobie będąc jego właścicielem. Mając na uwadze te argumenty obwiniona wniosła o umorzenie postępowania lub o uniewinnienie (sprzeciw od wyroku nakazowego – k. 21-22). Obwiniona nie kwestionowała faktu, iż otrzymała wezwanie ze Straży Miejskiej (...) W., a w złożonym do Sądu sprzeciwie przedstawiła swoją ocenę prawną zaistniałej sytuacji.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty stanowiące podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Ich treść nie budzi wątpliwości. Rzetelności, prawdziwości i fachowości powyższych dokumentów strony nie kwestionowały, zaś Sąd nie znalazł podstaw, aby tych cech owym dokumentom odmówić.

Analizując tak ustalony stan faktyczny, zgodnie z poczynioną oceną materiału dowodowego, Sąd zważył co następuje:

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala uznać za udowodnione, że obwiniona J. D. jest winna popełnienia czynu polegającego na tym, że

w dniu 03 lipca 2019 r. wezwana do siedziby Straży Miejskiej przy ul. (...) w W., będąc zaewidencjonowanym właścicielem pojazdu marki V. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi nie wskazała na żądanie uprawnionego organu osoby, której powierzyła pojazd do kierowania lub używania w dniu 01 czerwca 2019 roku, a kierujący pozostawił pojazd w odległości mniejszej niż 10 metrów od przejścia dla pieszych na ul. (...) vis a vis nr (...). Czyn ten wypełnia znamiona występku określonego w art. 96 § 3 k.w.

Podkreślić należy, że z samego faktu bycia właścicielem lub posiadaczem pojazdu mechanicznego związany jest szereg obowiązków wynikających z przepisów prawa np. obowiązek posiadania ubezpieczenia OC, utrzymywania sprawności technicznej pojazdu, wymaganego prawem wyposażenia pojazdu, itp. Realizacja tych obowiązków wymuszana jest sankcją, którą ponosi się w sytuacji niewykonania obowiązku – niepodjęcia skutecznych działań mających na celu wypełnienie zobowiązania wynikającego z mocy prawa.

Jednym z takich obowiązków jest nałożony na właściciela (posiadacza) pojazdu obowiązek wynikający z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1260) zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Niewypełnienie tego obowiązku, zgodnie z treścią art. 96 § 3 k.w., stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny do 5000 złotych. Niewskazanie może polegać zarówno na zaniechaniu odpowiedzi (pisemnej lub ustnej) ze strony sprawcy, jak również może z udzieleniem odpowiedzi negatywnej, np. że sprawca nie zamierza wskazać takiej osoby.

Z samej treści art. 78 ust. 4 ustawy prawo o ruchu drogowym wynika okoliczność która zwalnia osobę właściciela (posiadacza) pojazdu z nałożonego na niego obowiązku udzielenia informacji, jest to kumulatywne (jednoczesne) spełnienie trzech przesłanek:

1. użycie pojazdu wbrew woli właściciela;
2. użycie pojazdu wbrew wiedzy właściciela;
3. brak możliwości zapobiegnięcia przez właściciela pkt. 1 i 2.

W odniesieniu do zaistniałej sytuacji należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie nie wystąpiła żadna z wymienionych przesłanek. Na obwinionej spoczywał obowiązek wskazania, komu powierzyła swój pojazd do użytkowania, a jeżeli nikomu nie powierzyła pojazdu do użytkowania, to powinna w odpowiedzi na wezwanie Straży Miejskiej (...) W. poinformować o tym fakcie, tj. o tym, że w dniu zdarzenia nie powierzyła żadnej innej osobie swojego samochodu.

W tym miejscu wyjaśnić należy, że w przypadku gdy kierującym pojazdem była osoba najbliższa dla właściciela lub posiadacza pojazdu, nie może on uchylić się od wskazania kierującego pojazdem z powodu grożącej mu lub osobie dla niego najbliższej odpowiedzialności za wykroczenie, ponieważ art. 183 k.p.k. przewiduje taką możliwość tylko wtedy, gdy udzielenie odpowiedzi na pytanie mogłoby narazić świadka lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. W tym przypadku chodzi jednak o wyczerpanie znamion wykroczenia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2004 r., I KZP 26/04, OSNKW 2004, Nr 11–12, poz. 102). Ponadto należy podkreślić, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 marca 2014 r., sygn. akt P 27/13, stwierdził, że art. 96 § 3 k.w. sankcjonuje zachowanie polegające na niewskazaniu na żądanie uprawnionego organu, komu został powierzony pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Ponadto, „wskazanie na żądanie uprawnionego organu, komu właściciel lub posiadacz pojazdu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, nie przesądza jeszcze o ewentualnej odpowiedzialności wskazanej osoby za wykroczenie. Odmowa może jednak skutkować odpowiedzialnością właściciela lub posiadacza pojazdu za wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw.” Innymi słowy, prawo do obrony przysługuje dopiero od momentu, gdy organ procesowy nabierze i to uzasadnionych podejrzeń, że sprawcą danego wykroczenia może być określona osoba. W sytuacji gdy takich podejrzeń nie posiada, a jedynie przypuszcza (wszak samochodem kieruje zwykle jego właściciel), nie można mówić jeszcze o stadium postępowania, które predestynuje właściciela (posiadacza) pojazdu - ale nie tylko - do skorzystania z prawa do odmowy

odpowiedzi na zadawane mu pytania. (S. A., Glosa częściowo krytyczna do wyroku TK z dnia 12 marca 2014 r., P 27/13, por. także wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie w W. z dnia 12 czerwca 2018 r., sygn. akt VI Ka 1542/17, LEX nr 2557306).

Reasumując, obwiniona wypełniła swoim zachowaniem znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 k.w., albowiem będąc zaewidencjonowanym właścicielem pojazdu marki V. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi nie wskazała na żądanie uprawnionego organu osoby, której powierzyła pojazd do kierowania lub używania w dniu 01 czerwca 2019 roku. Jeżeli nie powierzyła tego pojazdu do użytkowania innej osobie, to powinna o tym fakcie również poinformować Straż Miejską (...) W..

Wymierzając karę Sąd rozważył przesłanki z art. 33 § 1 i 2 k.w. a mianowicie ustawowe granice kary za wykroczenie, stopień społecznej szkodliwości czynu, cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie kara ma osiągnąć wobec obwinionego. W szczególności, przy wymiarze kary, sąd bierze pod uwagę rodzaj

i rozmiar szkody wyrządzonej wykroczeniem, stopień winy, pobudki i sposób działania obwinionego, stosunek do pokrzywdzonego (o ile takowy występuje), warunki osobiste

i majątkowe obwinionego, jego stosunki rodzinne, sposób życia przed popełnieniem wykroczenia i zachowanie po jego popełnieniu. Zgodnie z art. 47 § 6 k.w. przy ocenie społecznej szkodliwości wykroczenia bierze się pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Odnosząc powyższe przesłanki do niniejszej sprawy Sąd zważył, co następuje:

Wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. zagrożone jest karą grzywny do 5000 złotych.

Stopień winy obwinionej J. D. jest średni. Popełniła ona wykroczenie umyślnie z zamiarem bezpośrednim, albowiem nie odpowiedziała ona na wezwanie skierowane do niej przez Straż Miejską (...) W.. Otrzymanie tego wezwania zostało przez nią potwierdzone własnoręcznym podpisem.

W ocenie sądu stopień społecznej szkodliwości czynu jest średni. Obwiniona uchybiła jednemu z wielu obowiązków nałożonych na właściciela pojazdu, czego konsekwencją był brak możliwości ustalenia i pociągnięcia do odpowiedzialności sprawcy wykroczenia polegającego na pozostawieniu pojazdu marki V. o nr rej. (...) w odległości mniejszej niż 10 metrów od przejścia dla pieszych na ul. (...) vis a vis nr (...).

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd wymierzył obwinionej za popełnione wykroczenie karę grzywny w wysokości 200 złotych uznając, iż kara ta w pełni osiągnie wobec obwinionej cele prewencji szczególnej – dotkliwość związana z koniecznością uiszczenia sumy pieniężnej nakłoni ją do prawidłowego wykonywania ciążącego na nim z mocy prawa jako właściciela samochodu obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy prawo o ruchu drogowym oraz prewencji ogólnej – jest akceptowana społecznie i wskazuje społeczeństwu, że organy wymiaru sprawiedliwości w sposób prawidłowy dbają o bezpieczeństwo na drogach publicznych, albowiem obowiązek wynikający z wcześniej przytoczonego przepisu ma za zadanie pomóc

w identyfikacji osób łamiących przepisy ruchu drogowego celem pociągnięcia ich do odpowiedzialności. Wskazać należy, że kara została wymierzona w dolnych granicach zagrożenia ustawowego.

Na podstawie art. 119 § 1 k.p.w. Sąd zasądził od obwinionej opłatę w wysokości 30 złotych od kary grzywny oraz zryczałtowane koszty postępowania sądowego w wysokości 100 złotych, a także kwotę 20 złotych na rzecz (...) W. tytułem zryczałtowanych wydatków ponoszonych w toku czynności wyjaśniających. Wysokość kosztów nie jest duża i w ocenie Sądu obwiniona ma możliwość ich uiszczenia, a koszty te są tylko i wyłącznie wynikiem zachowania obwinionej, nie można w tym stanie rzeczy oczekiwać, że ogół społeczeństwa, w tym osoby które przestrzegają nałożone na nich obowiązki, ze swoich podatków będą ponosić konsekwencje finansowe zachowania obwinionej.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć obwinionej (z pouczeniem).